

Köy Enstitüleri Yıldönümü

« İktidarlı, fedakâr ve vatansever Köy öğretmenleri yetiştirmek Enstitülerin mukaddes emelleridir » İnönü

Millî Eğitim Bakanı
Reşat Şemsettin Sırer

17 Nisan ve rakamlar

YAZAN: ^{Cavit} Geval Oral

Şüphesiz ki 17 Nisan günü, Milli Eğitim tarihimizde ilk öğretim çalışmalarımızın bir dönüm noktası olarak kalacaktır. 17 Nisan 1940 günü, köye ve köylüye doğru yönelen ilköğretim seferberliğinin, yine milletin kendi iradesi olan B. M. M. tarafından onandığı gündür. 17 Nisanla, 1. devrim kanunlarımız arasında 3803 sayılı "Köy Enstitüleri kanunu" da karıştı. (17 Nisan 1940) denildiği zaman, ondan önce ve sonraki ilköğretim rakamları dile gelecek söyleyecektir.

Dünyanın birbirine girdiği son 7-8 yıl, memleketimizde Cumhuriyet inkılabının yeni hamleleri ile, ileri bir millet olabilmek için çabalamalarla geçmiştir. Hükümetlerimiz, en büyük düşman olarak ele almış, ve yeni hamleleri bu kara düşmana doğru yapmıştır. Bu gün çok sıkıntılara rağmen meydana getirilen eserler, yitirilmemiş güldürmektedir. 1939 - 1940 dan beri, memleketimiz, 7 bin 301 ilkokul, 12 853 öğretmen ve öğretmen kazanmış; ilkokullarda okuyan her yılki öğrenci

“Şurasını sarahatle ifade etmeliyim ki, Köy Enstitülerinden çıkanların, burayı bitirip Türk köyüne giden öğretmenlerin vazifeleri öğretmenlik yapmaktır. Eğer biz köye kısa bir müddet içerisinde mühtaç olduğu iyi vasıflı öğretmeni gönderebilirsek köy kalkınması yolunda lâzım olan işlerin en mühimmini başarmış oluruz. „

Reşat Şemsettin Sırer

sayısı da 658 062 kadar artmıştır. Yine bu arada bir kaç yıl içinde köylerimizde birer tapınağı haline gelecek olan (5 244) okul binası ile (2 648) öğretmen evi yapılmıştır. Bunlar, memleketimizin toprakları üzerine vurulmuş yeni Türk damgaları olarak kalacaktır.

17 Nisan 1940'dan önceki günlerde bir ilköğretim seferberliği çok düşünülmüş, uygulamasına girilmiş; fakat bunlardan büyük ölçüde faydalanma imkânı sağlanamamıştır. En son 1936 - 1937 yıllarında öğretmen teşkilatı ileri sürülmüş ve henüz eğitim yetiştirme işine başlanılmamıştır. Eğitim teşkilatını daha ileri getişim safhası Köy Enstitülerinde görülmüştür. Buralardan kısa zamanda yetiştirilen öğretmen ve öğretmenler, köy eğitim ve öğretimiyle görevlendirilmişlerdir. Bu suretle, Cumhuriyet kurulalıdan beri varılmak istenilen hedefe doğru giden elamanların sayısı çoğalmıştır.

1923 den bu güne kadar resmi ilkokullarda bulunan öğretmen ve öğrencilerin sayısı şöyle görülmektedir:

Ders Yılı	Resmî ilkokul sayısı	Öğ. ve Öğretmen	Öğrenci Sayısı	Mezun Sayısı
1923 - 1924	5 062	10 238	341 941	—
1928 - 1929	5 754	15 718	477 569	24 114
1933 - 1934	6 640	15 123	591 169	19 875
1938 - 1939	7 706	16 500	798 519	53 105
1943 - 1944	11 780	21 894	996 642	74 676
1944 - 1945	12 190	23 614	1 240 266	89 625
1945 - 1946	13 653	25 626	1 359 034	—
1946 - 1947	15 007	29 353	1 454 581	—

İlköğretim çalışmalarında önemli olan 3 unsur, okul, öğretmen - öğretmen ve öğrencidir. Cumhuriyet kurulalıdan beri sayısı her gün biraz daha çoğalmaktadır.

Okul:

Resmî ilkokul sayısı, Cum-

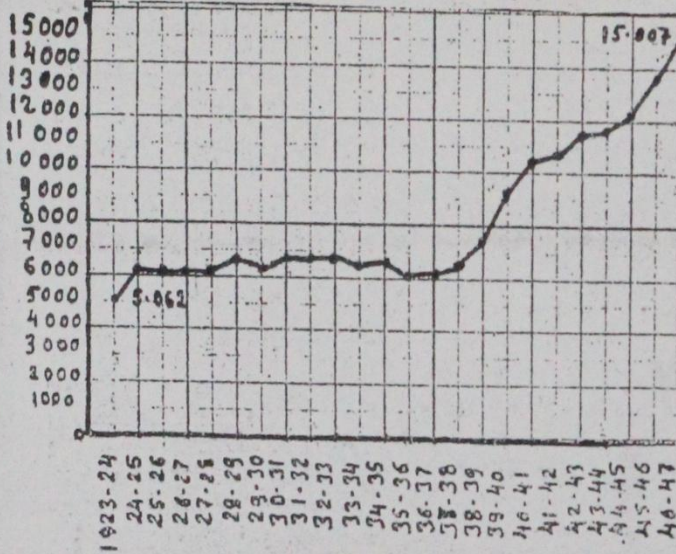
huriyetin kurulduğu yıllarda 5 bin içersinde, ondan sonra gelen 14 Yıl. (yani 1938 - 1939 ders yılı köy öğretmenleri yetiştirilinceye kadar) 6 000 içinde kalmıştır. Bu zamanlar rakkamlarda her yıl, 200. 300 kadar azalmalar, artmalar görülür. 1936

1937 ders yılında okul sayılarının grafik çizgisi aşağıya düşmüştür. Ondandan sonraki yıllarda devamlı artmalar görülmektedir. Bugün memleketimizin 13 bin 528 i köyde, 1479 u da kentte olmak üzere 15 007 ilkokulu bulunmaktadır.

«Köy Enstitüleri büyük derdimizi, büyük davamızı halledecek olan müesseselerdir. Bütün ümidlerimizin bağlandığı müesseselerdir.»

Reşat Şemsettin Sire,

Resmî ilkokullarımız (1923-47)

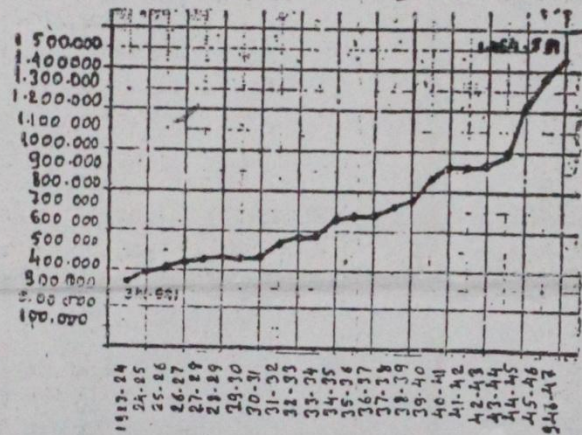
1944 - 45 ders yılında en büyük rade hızını kayıp etmeden iler-
haalesini yapıyor. Bundan sonra devam ediyor.

Öğretmen :

tasıdır. Asıl artış, bundan sonra (1936 - 37 ders yılında) başlar ve devam eder. Burada, öğretmen sayısının artmasının sebebi, köy öğretmenlerinin yetiştirilmeleri olmuştur. Öğretmen sayısının bu yükselmesi, duraklamadan sonraki ilk hamledir. Ve 1943 - 44 ders yılına kadar sürer.

Öğretmen sayısı, 1923-24 ders yılında 10238 dir. Bu sayı aradan 12 yıl geçtikten sonra 3603 artma göstererek 13841 e yükselmiştir. (Bu arada grafik çizgisinde yine yükselmeler, alçalmalar görülür) 1935 1936 ders yılı öğretmen artış grafiğinde, genel duruma göre - grafik çizgisinin minimum nok-

Resmî ilkokullarımızda okuyan öğrencilerimiz

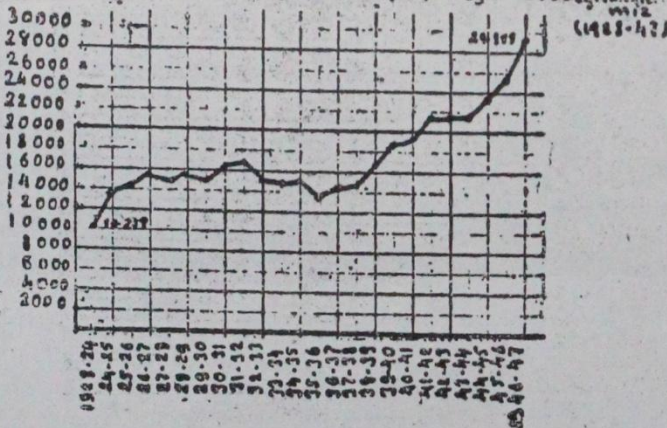
İlköğretim çalışmalarında görülen bu hamlenin, ileriki yıllarda daha da çok artacağına sevinici içindeyiz,

17 Nisan günü de Milletimizin toptan girdiği bu ilköğretim

seferberliğinin bir günü olarak, her yıl günlerimizin safinda yer alacak bir gün olmuştur. [1]

(1) R-kamı r, İlköğretim Genel Müdürlüğünden alınmıştır.

Resmî ilkokullarımızda çalışan öğretmen ve öğretmen adayları

İkinci hamle, Köy Enstitüsü mezunu öğretmenlerin işe başlamalarıdır ki, bu çok kuvvetli olmuştur. 1944 - 45 ders yılının öğretmen artışı 2 bine yaklaşmaktadır. Böylece 1924 ten 1936 ya kadar geçen 12 yılda öğretmen sayısı, 10,238 den 13,841 e çıktığı halde, 1936 dan 1946 ya kadar geçen 10 yılda 15,512 artışla 29,353 e çıkıyor. (Bu sayıda öğretmenlerle köy Enstitüsü mezunu öğretmenlerin Milli Eğitim ordusuna katılmalarıyla sağlanmıştır.) Bugün Köy Enstitüsü mezunu bulunmakta iş başında bulunan 5,550 öğretmen, (Askerde bulunanlar

hariç), ayrıca 8,675 öğretmen vardır. Bu yıl, köy Enstitülerinin sen sınıflarından 2,400 öğrenci okumaktadır. Buna göre yeni yılda öğretmen sayısı en az 2 bin daha artacaktır.

Öğrenci :

Öğrenci sayısı ilk yıllardan bugüne kadar her yıl bir kat daha artmakta devam ediyor. 1923 - 24 ders yılında resmî ilkokullarımızdaki öğrenci sayısı 341,941 iken bugün 1,454,581 e kadar yükselmiştir. Öğrenci sayısının çoğalması da son yıllarda öğretmen sayısı ile birlikte gitmiştir. Öğrenci sayısı

ÖĞRETİM VE EĞİTİMDE YENİ UFUKLAR.

Çabaletinin yok olduğu diyar - İlk öğretimde yeni yeni metotlar - son asrın mükemmel okullarında tatbik edilen « Progressive » sistemler - kitle öğretimi sâha ve sistemleri - A B D de yüksek öğretim Meslekî öğretim ve şubeleri - talebe - öğretmen münasebetleri - Öğretmen psikolojisi İngilizceyi en kolay öğretme yolları - A. B. D. okullarında Tanışma haftası ve faydaları - Öğretimde sinema radyo ve kitapların büyük rolü - öğretim ve ders dışı faaliyetleri öğrettiği - V. S....

Bütün bu konuları ve daha bir çoklarını AMERİKAYA DOĞRU adıyla yayınlanan kitpta bulabilirsiniz Toptan siparişlerde %25 tenzilat yapılır.

Adres: POSTA KUTUSU 813 İSTANBUL dur.